

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

26 AVRIL 1999

PROPOSITION DE LOI

**complétant l'article 97 de la loi du
15 mars 1999 relative au contentieux
en matière fiscale**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DU BUDGET (1)

PAR
M. Jef TAVERNIER

- (1) Composition de la commission :
Président : M. Didden (M.).

A. — Titulaires		B. — Suppléants	
C.V.P.	MM Didden, Leterme, Pieters, Mme Van Haesendonck.	M. Ansoms, Mme D'Hondt, MM. Eyskens, De Crem, Vanpoucke.	
P.S.	MM. Demotte, Dufour, Moriau.	MM. Canon, Delizée, Henry, Meureau.	
V.L.D.	MM. Daems, De Grauwe, Desimpel.	MM. Huts, Lano, Van Aperen, van den Abeelen.	
S.P.	MM. Schoeters, Suykens.	MM. Schellens, Van Gheluwe, Mahassine.	
P.R.L.- F.D.F.	Mme Cornet, M. Reynders.	MM. de Donnée, Maingain, Michel.	
P.S.C.	M. Arens.	MM. Fournaux, Gehlen.	
VI.	M. Huysentruyt.	Mme Colen, M. Van den Eynde.	
Blok	Agalev/M. Tavernier.	MM. Detienne, Viseur.	
Ecolo			

C. — Membre sans voix délibérative

V.U. M. Olaerts.

Voir:

- 2124 - 98 / 99 :

— N° 1 : Proposition de loi de MM. P. Van Gheluwe, A. Gehlen,
Ch. Janssens, Y. Leterme et D. Vanpoucke.

— N° 2 : Amendement.

Voir aussi :

— N° 4 : Texte adopté par la commission.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

26 APRIL 1999

WETSVOORSTEL

**tot aanvulling van artikel 97 van de
wet van 15 maart 1999 betreffende de
beslechting van fiscale geschillen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE FINANCIËN EN DE BEGROTING (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER Jef TAVERNIER

- (1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Didden (M.).

A. — Vaste leden		B. — Plaatsvervangers	
C.V.P.	HH. Didden, Leterme, Pieters, Mevr. Van Haesendonck.	H. Ansoms, Mevr. D'Hondt, HH. Eyskens, De Crem, Vanpoucke.	
P.S.	HH. Demotte, Dufour, Moriau.	HH. Canon, Delizée, Henry, Meureau.	
V.L.D.	HH. Daems, De Grauwe, Desimpel.	HH. Huts, Lano, Van Aperen, van den Abeelen.	
S.P.	HH. Schoeters, Suykens.	HH. Schellens, Van Gheluwe, Mahassine.	
P.R.L.- F.D.F.	Mevr. Cornet, H. Reynders.	HH. de Donnée, Maingain, Michel.	
P.S.C.	H. Arens.	HH. Fournaux, Gehlen.	
VI.	H. Huysentruyt.	Mevr. Colen, H. Van den Eynde.	
Blok	Agalev/H. Tavernier.	HH. Detienne, Viseur.	
Ecolo			

C. — Niet-stemgerechtigd lid

V.U. H. Olaerts.

Zie:

- 2124 - 98 / 99 :

— Nr. 1 : Wetsvoorstel van de heren P. Van Gheluwe, A. Gehlen,
Ch. Janssens, Y. Leterme en D. Vanpoucke.

— Nr. 2 : Amendement.

Zie ook :

— Nr. 4 : Tekst aangenomen door de commissie.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de sa réunion du 20 avril 1999.

I. EXPOSÉ INTRODUCTIF D'UN DES AUTEURS

M. Van Gheluwe renvoie à sa question orale concernant l'application de la loi du 15 mars 1999 relative au contentieux en matière fiscale (CRA PLEN 1er avril 1999, 333, 7598-7599). Un des volets de cette loi concerne les taxes communales et provinciales. La compétence en matière de réclamation contre une imposition provinciale ou communale est désormais attribuée respectivement au gouverneur et au collègue des bourgmestre et échevins en lieu et place de la députation permanente.

Etant donné que la loi ne prévoit pas de mesure transitoire, la députation permanente ne pourra plus connaître, à partir du 6 avril 1999, des réclamations ayant pour objet des taxes provinciales ou communales. Elle ne sera plus non plus habilitée à statuer sur les recours dont elle aura encore été saisie avant cette date.

Le délai imparti pour l'introduction d'une réclamation selon la nouvelle procédure pourrait être expiré avant qu'elle en ait informé le réclamant.

La proposition de *M. Van Gheluwe* vise dès lors à résoudre ce problème en complétant la loi du 15 mars 1999 par une disposition transitoire prévoyant que les réclamations contre des taxes provinciales ou communales sur lesquelles la députation permanente n'a pas encore statué au moment de l'entrée en vigueur de cette loi demeurent régies par les dispositions qui étaient applicables en la matière avant le 6 avril 1999.

Il s'avère entre-temps qu'il règne une grande confusion au sein des administrations provinciales et communales en ce qui concerne la manière dont il convient d'appliquer exactement la nouvelle loi. Cette loi présente également certaines lacunes, par exemple en ce qui concerne l'introduction d'une réclamation contre des impositions émanant de l'administration des polders. Si la députation permanente demeure compétente en la matière, elle devra malgré tout maintenir les services administratifs concernés uniquement à cette fin.

Un autre problème réside dans le fait que les déclarations (déjà imprimées) de certaines administrations communales font toujours état de l'ancienne procédure de réclamation. Les contribuables seront donc mal informés des possibilités d'introduction d'une réclamation.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergadering van 20 april 1999.

I. INLEIDING VAN EEN DER INDIENERS

De heer Van Gheluwe verwijst naar zijn mondelinge vraag over de uitvoering van de wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen (Beknopt Verslag PLEN 1 april 1999, 333, 7674-7675). Een luik daarvan betreft de gemeentelijke en provinciale belastingen. De bevoegdheid inzake bezwaarschrift tegen een provincie- of gemeentebelasting wordt voortaan respectievelijk toegekend aan de gouverneur of aan het college van burgemeester en schepenen in plaats van de bestendige deputatie.

Aangezien de wet niet in een overgangsbepaling voorziet, zal de bestendige deputatie vanaf 6 april 1999 geen kennis meer kunnen nemen van de bezwaarschriften die ingediend worden tegen provincie- of gemeentebelastingen. Zij zal ook geen uitspraak meer kunnen doen over de beroepen die vóór die datum nog bij haar aanhangig gemaakt zullen zijn.

Vooraleer zij de bezwaarindiener hiervan op de hoogte zal hebben gebracht, kan de termijn voor de indiening van een bezwaar volgens de nieuwe procedure reeds verstreken zijn.

Het voorstel van de heer Van Gheluwe strekt er dan ook toe deze problemen te verhelpen door een overgangsbepaling in de wet van 15 maart 1999 in te voegen, luidens welke de bezwaren tegen provincie- of gemeentebelastingen waarover de bestendige deputatie nog geen uitspraak heeft gedaan op het ogenblik van de inwerkingtreding van deze wet, geregeld blijven door de bepalingen die terzake van toepassing waren vóór 6 april 1999.

Intussen blijkt dat er bij de provincie- en gemeentebesturen grote verwarring heerst over de manier waarop de nieuwe wet precies moet worden toegepast. Zij bevat ook lacunes, bijvoorbeeld met betrekking tot de indiening van bezwaar tegen door de polderbesturen gedane heffingen. Indien de Bestendige Deputatie hiervoor bevoegd blijft, moet zij de desbetreffende administratieve diensten enkel en alleen daarvoor toch nog in stand houden

Een ander probleem is dat sommige gemeentebesturen op hun (reeds gedrukte) aanslagbiljetten nog steeds de oude bezwaarprocedure hebben vermeld, waardoor de belastingplichtigen verkeerde informatie over de mogelijkheden tot het indienen van bezwaar zullen ontvangen.

M. Van Gheluwe insiste dès lors sur la nécessité de résoudre tous les problèmes restants de manière globale. On pourrait envisager d'adopter une disposition transitoire prévoyant que toutes les réclamations se rapportant à l'exercice 1999 devraient être traitées conformément à l'ancienne loi. La nouvelle loi s'appliquerait dès lors à toutes les réclamations se rapportant à l'exercice 2000 et aux exercices suivants.

II. DISCUSSION

M. Leterme se rallie à l'exposé de M. Van Gheluwe. La proposition de loi à l'examen, qu'il a cosignée, est de nature purement technique. Elle vise à combler une lacune de la réforme des procédures fiscales. Toute grande réforme présente en effet inévitablement ce genre d'imperfections.

La proposition vise à améliorer le fonctionnement des administrations communales et provinciales tout en garantissant une sécurité juridique maximale aux redevables.

Au moins deux administrations provinciales ont déjà envoyé des circulaires sur l'application des articles 91 et 92 de la loi précitée du 15 mars 1999, circulaires qui ne donnent pas, selon le membre, une interprétation correcte de ces articles. Le projet d'arrêté royal préparé par le ministère de l'Intérieur est, lui aussi, d'ores et déjà critiqué, en raison de la lourdeur des règles de procédure qu'il prévoit (par exemple, en ce qui concerne l'organisation d'auditions). Cette procédure serait difficile à appliquer, surtout dans les grandes villes.

La proposition de M. Van Gheluwe de différer l'entrée en vigueur de ces deux articles lui paraît dès lors raisonnable. On pourra ainsi mettre ce délai à profit pour continuer à chercher une solution cohérente qui laisse aux administrations communales et provinciales le temps nécessaire pour s'adapter à la situation nouvelle tout en garantissant la sécurité juridique des redevables.

Le ministre des Finances renvoie à sa réponse à la question orale de M. Van Gheluwe. Le ministère de l'Intérieur n'a découvert l'existence de cette lacune qu'après la publication de la loi du 15 mars (au *Moniteur belge* du 27 mars 1999), alors que ses services avaient pourtant été étroitement associés à la rédaction du projet de loi et à son examen au parlement.

Étant donné que les services du ministère de l'Intérieur ne réagissaient pas, l'administration du ministère des Finances a tenté de combler cette lacune en rédigeant un amendement à la proposition de loi à l'examen.

De heer Van Gheluwe dringt dan ook aan op een globale regeling voor alle resterende problemen. Eventueel kan worden gedacht aan een overgangsbepaling waarbij alle bezwaren die verband houden met het dienstjaar 1999 nog door de oude wet zouden worden geregeld. De nieuwe wet zou dan van toepassing zijn voor alle bezwaren die verband houden met het dienstjaar 2000 en de daaropvolgende dienstjaren.

II. BESPREKING

De heer Leterme sluit zich aan bij de uiteenzetting van de heer Van Gheluwe. Het voorliggende wetsvoorstel - dat door hem mede werd ondertekend - is van louter technische aard. Het is bedoeld om een lacune in de hervorming van de belastingprocedures te verhelpen. Iedere grote hervorming vertoont overigens onvermijdelijk dergelijke onvolkomenheden.

Het voorstel is bedoeld om de goede werking van de gemeente- en provinciebesturen te bevorderen en tevens aan de belastingplichtigen een zo groot mogelijke rechtszekerheid te bieden.

Minstens twee provinciebesturen hebben over de toepassing van de artikelen 91 en 92 van bovengenoemde wet van 15 maart 1999 reeds omzendbrieven uitgevaardigd, waarin deze volgens het lid niet correct worden geïnterpreteerd. Ook het ontwerp van koninklijk besluit dat door het ministerie van Binnenlandse Zaken wordt voorbereid, wordt nu reeds bekritiseerd, omdat de erin opgenomen procedureregels al te zwaar zouden zijn (bvb. inzake de organisatie van hoorzittingen). Vooral in de grote steden zou deze procedure bezwaarlijk kunnen worden toegepast.

Het voorstel van de heer Van Gheluwe om de inwerkingtreding van deze beide wetsartikelen naar later te verschuiven lijkt hem dan ook redelijk. Intussen kan immers verder worden gezocht naar een coherente oplossing die de gemeente- en provinciebesturen de nodige tijd geeft om zich aan de nieuwe toestand aan te passen en die daarenboven de rechtszekerheid van de belastingplichtigen waarborgt.

De minister van Financiën verwijst naar zijn antwoord op de mondelinge vraag van de heer Van Gheluwe. Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft pas bij de bekendmaking van de wet van 15 maart (in het Belgisch Staatsblad van 27 maart 1999) ontdekt dat er inderdaad een lacune is. Nochtans waren zijn diensten nauw betrokken bij het opstellen van het wetsontwerp en bij de bespreking ervan in het parlement.

Aangezien de diensten van het ministerie van Binnenlandse Zaken bij de pakken blijven zitten heeft de administratie van het ministerie van Financiën een poging gedaan om via amendering van het voorliggende wetsvoorstel de lacune op te vullen.

Le ministre présente donc un amendement (n° 1 - Doc. n° 2124/2) à l'article 2 de la proposition de loi, amendement tendant à compléter la première phrase de l'article 97, alinéa 3, de la loi du 15 mars 1999 par ce qui suit: «et de la loi du 24 décembre 1996 relative à l'établissement et au recouvrement des taxes provinciales et communales».

Il est ainsi clairement spécifié que les nouvelles règles relatives aux réclamations contre une imposition provinciale ou communale seront d'application (également aux procédures en cours) à partir du 6 avril 1999.

MM. Van Gheluwe, Leterme et Pieters présentent ensuite un amendement (n° 2 - Doc. n° 2124/2) tendant à remplacer l'article 2 par ce qui suit:

«L'article 97 de la loi du 15 mars 1999 relative au contentieux en matière fiscale est complété par la disposition suivante:

«Les articles 91, 92, 93 et 94 de la présente loi s'appliquent aux taxes provinciales et communales se rapportant aux exercices 2000 et suivants.»»

Cela implique que toutes les procédures de réclamation relatives à l'exercice 1999 seront encore traitées selon l'ancienne procédure. *M. Van Gheluwe* précise que cela permettra aux administrations provinciales et communales d'adapter, au cours de l'année 1999, leur organisation interne en fonction de la nouvelle procédure de réclamation. Le ministère de l'Intérieur disposera ainsi également du temps nécessaire pour préparer minutieusement les projets d'arrêtés d'exécution de cette modification de la loi.

M. Leterme propose de remplacer dans l'amendement les mots «se rapportant aux exercices 2000 et suivants» par les mots «à partir de l'exercice 2000».

Le ministre des Finances marque son accord sur l'amendement de *M. Van Gheluwe*. L'amendement n° 1 est ensuite retiré.

III. VOTES

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 2 de *MM. Van Gheluwe, Leterme et Pieters* (remplaçant l'article 2), y compris la correction proposée par *M. Leterme*, est adopté par un vote identique.

L'ensemble du projet de loi, tel qu'il a été modifié, est adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

J. TAVERNIER

Le président,

M. DIDDEN

De minister dient dan ook een amendement (nr. 1 - Stuk nr. 2124/2) in op artikel 2 van het wetsvoorstel. Daarin stelt hij voor om in artikel 97, derde lid, van de wet van 15 maart 1999 de eerste zin aan te vullen als volgt: «en van de wet van 24 december 1996 betreffende de wijziging en de invordering van de provincie- en gemeentebelastingen».

Daardoor wordt duidelijk bepaald dat de nieuwe regeling inzake bezwaar tegen provincie- of gemeentebelastingen vanaf 6 april 1999 (ook op de lopende procedures) van toepassing wordt.

De heren Van Gheluwe, Leterme en Pieters dienen vervolgens een amendement (nr. 2 - Stuk nr. 2124/2) in dat ertoe strekt artikel 2 te vervangen door wat volgt:

«Artikel 97 van de wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen, wordt aangevuld met de volgende bepaling:

«De artikelen 91, 92, 93 en 94 van deze wet hebben uitwerking op de provincie- en gemeentebelastingen die betrekking hebben op het dienstjaar 2000 en volgende.»»

Dit houdt in dat alle lopende bezwaarprocedures met betrekking tot het dienstjaar 1999 nog volgens de oude procedure moeten worden afgehandeld. Op die manier, aldus de heer *Van Gheluwe*, kunnen de gemeente- en provinciebesturen in de loop van het jaar 1999 hun interne organisatie aan de gewijzigde bezwaarprocedure aanpassen. Daardoor krijgt het ministerie van Binnenlandse Zaken ook de nodige tijd om de ontwerpen van koninklijk besluit ter uitvoering van deze wetswijziging grondig voor te bereiden.

De heer Leterme stelt voor om in het amendement de woorden "die betrekking hebben op het dienstjaar 2000 en volgende" te vervangen door "vanaf het dienstjaar 2000".

De minister van Financiën stemt in met het amendement van de heer *Van Gheluwe*. Amendement nr. 1 wordt vervolgens ingetrokken.

III. STEMMINGEN

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Amendement nr. 2 van de heren *Van Gheluwe, Leterme en Pieters* (dat artikel 2 vervangt), met inbegrip van de door de heer *Leterme* voorgestelde tekstverbetering, wordt met dezelfde stemming aangenomen.

Het gehele wetsvoorstel, zoals het werd gewijzigd, wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

J. TAVERNIER

De voorzitter,

M. DIDDEN